

Betänkandet Skärpta villkor för anhöriginvandring (SOU 2025:95)

Remiss från Justitiedepartementet
Remisstid den 18 december 2025

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Justitiedepartementet har remitterat *Betänkandet Skärpta villkor för anhöriginvandring* (SOU 2025:95) till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Utredningen har haft i uppdrag att göra en översyn av det svenska regelverket för anhöriginvandring i syfte att åstadkomma en restriktiv och ändamålsenlig reglering. Utredningen bedömer att förslagen kommer att innebära att färre personer kommer att uppfylla kraven för att beviljas uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

På grund av kort remisstid har socialförvaltningen inkommit med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret är negativ till förslagen i utredningen och menar att dessa riskerar att fördröja berörda personers etablering på arbetsmarknaden och i samhället.

Arbetsmarknadsnämnden är huvudsakligen negativ till utredningens förslag och anser att dessa riskerar att fördröja personers etablering på arbetsmarknaden och i samhället.

Socialförvaltningen är huvudsakligen negativa eftersom det innebär tydliga försämringar ur ett barnperspektiv.

Farsta stadsdelsnämnd anser att det är viktigt att reglerna blir tydliga och möjliga att tillämpa i praktiken samt att eventuella förändringar följs av god samverkan mellan myndigheter. Vidare ser nämnden positivt på möjligheten att förebygga våld och utsatthet genom nya krav att tidigare utövat våld ligger till grund för beslut.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag om skärpta villkor för anhöriginvandring. Nämnden ser dock vissa utmaningar kopplade till de sociala konsekvenserna av ett mer restriktivt regelverk.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att föreslagna förändringar kan bidra till tydligare och mer enhetliga regler men att det finns en risk att begränsade möjligheter för familjeåterförening kan försvåra integration och etablering.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Den reglerade invandringen ska värnas. Det är grundläggande att människor på flykt ska få hjälp och ha rätt att söka asyl. Till detta är det också viktigt att Sverige värnar om rätten till familjeliv som regleras i artikel 8 och det förbud om diskriminering som regleras i artikel 14, Europakonventionen.

Utredningens förslag riskerar att försämra familjers möjlighet att återförenas och barns möjlighet att återförenas med sina föräldrar och syskon. Förslaget innebär således tydliga försämringar ut ett barnperspektiv.

Det finns ett samband mellan flyktingars ohälsa och att inte kunna återförenas med sin familj. Förslagen riskerar därmed att försvåra individers förutsättningar att integreras i det svenska samhället och förutsättningarna att tillgodogöra sig de integrationsinsatser som kommunerna tillhandahåller försämras.

Staden noterar vidare att samtidigt som man inför en väntetid som grundregel för flyktingar med tillfälliga uppehållstillstånd så arbetar man för att minska handläggningstiden för de med svenskt medborgarskap. Staden hade önskat att regeringen ser ett värde av att rätten till familjeliv gäller för alla.

Vidare kan inte utredningen motivera att förslagen är förenliga med varken Europakonventionen eller FN:s konvention om barns rättigheter.

Sammanfattningsvis ställer jag mig negativ till utredningens förslag.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 19 november 2025

Alexander Ojanne

Bilaga

Remiss - Betänkandet Skärpta villkor för anhöriginvandring (SOU 2025:95), dnr KS 2025/1194-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslag till beslut
2. Att därutöver anföra

I utredningsförslaget Skärpta villkor för anhöriginvandring (SOU 2025:95) framhålls behovet av tydligare och mer restriktiva regler för anhöriginvandring, bland annat genom skärpta försörjningskrav, krav på varaktigt boende och en mer avgränsad anhörigkrets.

Reformen syftar till att Sverige ska ligga på EU:s miniminivå för anhöriginvandring, med regler som är enkla, rättvisa och förutsägbara samt där försörjningskravet gäller fullt ut. Det är en nödvändig kursändring i svensk migrationspolitik.

Vi stödjer regeringens inriktning. En politik som tydligare kopplar uppehållstillstånd till egenförsörjning och ansvarstagande stärker arbetslinjen, förbättrar integrationen och minskar risken för bidragsberoende. Stockholm har stora problem med ett bidragsberoende som bitit sig fast, och tyvärr vet vi att bidragsberoendet börjat följa med över generationerna.

Asylinvandringen till Sverige är nu på den lägsta nivån på 40 år, vilket visar att den nya inriktningen fungerar och ger konkreta resultat. Mot denna bakgrund bör Stockholms stad ge sitt stöd till regeringens förslag och framhålla vikten av en fortsatt restriktiv och ansvarsfull migrationspolitik som stärker egenförsörjningen och integrationen.

Särskilt uttalande av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Liberalerna instämmer i socialförvaltningens bedömning att flera av de föreslagna förändringarna riskerar att få negativa konsekvenser för integrationen och för barns rättigheter. Möjligheten till familjeåterförening är en central del av en fungerande etableringsprocess. Människor som tvingas leva i långvarig ovisshet och familjer som hålls isär får svårare att fokusera på språk, arbete och samhällsdeltagande.

Ur ett socialliberalt perspektiv är detta inte bara en humanitär fråga utan en integrationsfråga. En politik som försvårar familjeåterförening för redan utsatta grupper riskerar att skapa större utanförskap, särskilt för kvinnor och barn. Vi delar därför socialförvaltningens oro för att skärpta försörjningskrav och minskade

undantagsmöjligheter slår särskilt hårt mot dem som redan står längst från arbetsmarknaden.

Liberalerna har tidigare betonat vikten av att politiken kombinerar krav med möjligheter. Krav på egen försörjning ska självklart finnas – men de måste utformas så att de går att uppfylla. Annars motverkar de sitt eget syfte. Det är inte rimligt att integrationen ska börja med att splittra familjer.

Kommunstyrelsen

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Sophia Granswed Baat (alla M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen bifaller Sverigedemokraternas utlåtande som svar på remissen
2. Därutöver anföra följande:

Partierna inom Tidösamarbetet har aviserat och genomfört en skärpning av migrationspolitiken med det uttalade målet att tydligt minska antalet personer som beviljas rätt att bosätta sig i Sverige. Denna åtstramning är nödvändig för att återupprätta förutsättningar för lag och ordning, förutsebarhet och långsiktig hållbarhet inom såväl migrations- som integrationspolitiken. Den tidigare kravlösa och otillräckligt kontrollerade migrationspolitiken har under lång tid medfört betydande samhällsutmaningar, bland annat i form av ökade sociala spänningar och en situation där grundläggande trygghet och tillit har urholkats.

Under föregående år beviljades sammanlagt 6 250 uppehållstillstånd för kvotflyktingar, asylsökande och deras anhöriga. Detta är den lägsta nivån sedan 1985 och illustrerar den förändrade inriktningen mot en mer restriktiv och ansvarsfull migrationspolitik.

Mer behöver göras och utredningen är ett viktigt steg på vägen.

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Centerpartiet vill se en ansvarsfull migrationspolitik som fokuserar på integration. Mer måste göras för att förhindra att vissa som kommer hit från andra länder, för att leva i en ny relation, inte utnyttjas. Vi står bakom det nuvarande regelverket som innebär att den som kommer hit för att leva med en person i en nyetablerad relation får ett tillfälligt uppehållstillstånd. Där det finns en balans mellan krav på egenförsörjning och undantag för de som flytt krig och förtryck. Däremot är de

föreslagna ändringarna av anhöriginvandringen i SOU 2025:95 både inhumana och direkt dåliga för integrationsmyndigheterna.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Vänstermajoriteten hävdar att tydligare och skärpta krav för anhöriginvandring försvårar integrationen. Kristdemokraterna är däremot av uppfattningen att kravställande är att bry sig. Kravet på att kunna försörja sig själv och sin familj är inte ett straff, utan en förutsättning för att kunna integreras in i det svenska samhället. Integrationspolitiken måste därför präglas av tydliga krav och förutsägbarhet, så att den invandrade vet vad som förväntas av den och på så sätt välja att bli en del av det svenska samhället.

Den som invandrat till Sverige bör därför som huvudregel först visa att man kan stå på egna ben innan anhöriginvandring kan blir aktuellt. Att som vänstermajoriteten förväxla låga krav med omtanke ligger bakom många av de misslyckanden som präglat svensk migrationspolitik de senaste decennierna. Utredningens omtag i frågan är därför högst välkommen.

Vidare noterar Kristdemokraterna att retoriken från S-styret i Stockholms stad går i otakt med den retorik som kommer från socialdemokraterna nationellt om hårdare tag i invandringsfrågan. Vi anser att stockholmarna har rätt till klara besked när det kommer till vilken politik de olika partierna egentligen står bakom. För Kristdemokraterna är beskedet glasklart – vi ställer tydliga och hållbara krav i migrationspolitiken. För att vi bryr oss.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat *Betänkandet Skärpta villkor för anhöriginvandring* (SOU 2025:95) till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Utredningen har lämnat förslag om krav för att vara anknytningsperson, anhöriga som kan beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning, krav på försörjning m.m. som villkor vid anhöriginvandring, skäl att neka uppehållstillstånd på grund av anknytning, fortsatt uppehållstillstånd vid ändrade förhållanden, DNA-analys i anknytningsärenden samt anhöriginvandring för särskilda personkategorier. Nedan beskrivs de av utredningens förslag som stadsledningskontoret lämnar synpunkter på.

Krav för att vara anknytningsperson

Utredningen föreslår ändringar i regleringen om anhöriginvandring så att olika krav ska gälla för olika personkategorier. Förslaget innebär bland annat att det för personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd införs ett nytt krav på minsta giltighetstid för tillståndet. Det nuvarande kravet att ett barn ska vara ogift för att kunna vara anknytningsperson i förhållande till sina föräldrar ska, enligt förslaget tas bort.

Utredningen föreslår att en väntetid införs som huvudregel när en person har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Det ska krävas att anknytningspersonen har vistats i Sverige i minst två år när ansökan för familjeåterförening ges in. Detta ska inte gälla när ansökan avser ensamkommande barn och barnets förälder eller om anknytningspersonen är flykting och om det är fråga om en relation som etablerats före inresan i Sverige.

Anhöriga som kan beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning

Utredningen föreslår att regleringen om anhöriginvandring för personer som inte omfattas av EU-rätten i stället ska ges en icke tvingande utformning, även för situationer som rör den närmaste familjen. Det vill säga att rätten till anhöriginvandring för personer som har beviljats uppehållstillstånd på grunden alternativt skyddsbehövande eller på grund av verkställighetshinder, principiellt inte ska gälla utan endast ses som en möjlighet. Förslaget innebär därmed att möjligheterna att väga in omständigheter som talar emot att bevilja uppehållstillstånd kommer att bli större i anknytningsärenden som inte omfattas av EU-rätten.

Krav på försörjning som villkor för anhöriginvandring

Utredningen bedömer att nuvarande försörjningskrav vid anhöriginvandring ska fortsätta att gälla. Däremot föreslår utredningen att möjligheterna att göra undantag från försörjningskravet ska begränsas. Utredningen föreslår också att försörjningskravet vid anhöriginvandring som utgångspunkt ska gälla även vid prövning av en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd, vilket är en skillnad i förhållande till vad som gäller i dag.

Fortsatt uppehållstillstånd vid ändrade förhållanden

Utredningen föreslår att möjligheten att bevilja fortsatt uppehållstillstånd när en anknytningsgrundande relation har upphört på grund av att sökanden har särskild anknytning till Sverige ska tas bort. Det innebär att vissa personer, både barn och vuxna, som kommit på anknytning inte längre kommer kunna beviljas fortsatt uppehållstillstånd i Sverige om relationen upphör. Utredningen ser att det finns befintliga bestämmelser i utlänningslagen som tidigare har ansetts ge ett skydd mot utvisning för den som drabbats av hedersrelaterad brottslighet.

Utredningen föreslår att ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027 men att den föreslagna väntetiden inte ska tillämpas i ärenden som har inletts hos Migrationsverket före ikraftträdandet.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

På grund av kort remisstid har socialförvaltningen inkommit med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Nedan beskrivs stadsledningskontorets synpunkter.

Krav för att vara anknytningsperson

Stadsledningskontoret avstyrker utredningens förslag om att införa en huvudregel om att en person med uppehållstillstånd ska ha vistats i Sverige i minst två år innan en ansökan om familjeåterförening kan ges in. Det är negativt att förslaget omfattar personer som är skyddsbehövande och stadsledningskontoret ansar att även de bör undantas. För vissa barn kommer det ta längre tid innan de kan återförenas med en anknytningsperson i Sverige, vilket inte är förenligt med konventionen om barns rättigheter. Det är dock positivt att kravet undantas om anknytningspersonen är ensamkommande barn eller flykting.

Anhöriga som kan beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning

Stadsledningskontoret avstyrker utredningens förslag om vilka anhöriga som kan beviljas uppehållstillstånd på anknytning. Stadsledningskontoret uppfattar att förslaget innebär en avsevärd begränsning jämfört med vad som gäller idag. Det finns ett samband mellan flyktingars ohälsa och att inte kunna återförenas med sin familj. Förslagen riskerar därmed att försvåra individens förutsättningar att tillgodogöra sig de integrationsinsatser som kommunerna tillhandahåller.

Stadsledningskontoret vill även framhålla att Sverige, även i situationer som inte omfattas av familjeåterföreningsdirektivet och EU-rätten, har en skyldighet att respektera den rätt till familjeliv som regleras i artikel 8 och det förbud om diskriminering som regleras i artikel 14, Europakonventionen. Stadsledningskontoret anser inte att utredningen kan motivera att förslagen är förenliga med varken Europakonventionen eller FN:s konvention om barns rättigheter.

Krav på försörjning som villkor för anhöriginvandring

Stadsledningskontoret avstyrker utredningens förslagna förändringar avseende krav på försörjning som villkor för anhöriginvandring. Stadsledningskontoret anser att försörjningskravet, som även ska gälla vid förlängning av uppehållstillstånd, riskerar att drabba nyanlända, personer som arbetar i låglöneyrken och barnfamiljer negativt, vilket utredningen även lyfter. Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att förslaget kan leda till att färre prioriterar utbildning eller att delta i SFI för att istället bibehålla en viss inkomstnivå. Det kan göra att personer hamnar i en svagare ställning på arbetsmarknaden på lång sikt. Det kan även öka risken för att personer utnyttjas av oseriösa aktörer.

Fortsatt uppehållstillstånd vid ändrade förhållanden

Stadsledningskontoret avstyrker utredningens förslag om att möjligheten att beviljas fortsatt uppehållstillstånd om personen har särskild anknytning till Sverige ska tas bort. Stadsledningskontoret ser en mer betydande risk än utredningen att personer kommer att stanna kvar i destruktiva relationer om den möjligheten tas bort. Stadsledningskontoret anser att den risken bör väga tyngre och ifrågasätter om nuvarande reglering i utlänningslagen är tillräcklig. Detta kommer i synnerhet att drabba kvinnor negativt, eftersom fler kvinnor än män kommer till Sverige på anknytning.

Eftersom utredningens förslag kommer göra det svårare för personer att återförenas med sina anhöriga är stadsledningskontorets bedömning att förslagen riskerar att fördröja berörda personers etablering på arbetsmarknaden och i samhället.

Övergripande synpunkter

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att de förslag som rör barn, vilket så gott som genomgående är fallet, innebär tydliga försämringar ur ett barnperspektiv. Förslagen drabbar främst barn med status som skyddsbehövande och barn som har en förälder som har beviljats uppehållstillstånd på samma grund. Särskilt negativ effekt för barn, menar utredningen, är fortsatt tillämpning av försörjningskravet i förlängningsärenden.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 oktober 2025 följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Reservation av Per Rosencrantz m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Ann-Christine Carlberg (SD), se Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 15 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen instämmer inte i utredningens förslag om att införa en huvudregel om att en person med uppehållstillstånd ska ha vistats i Sverige i minst två år innan en ansökan om familjeåterförening kan ges in. Det är positivt att kravet undantas om anknytningspersonen är ensamkommande barn eller flykting men negativt att det omfattar personer som är alternativt skyddsbehövande. Förvaltningen uppfattar att förslaget om vilka anhöriga som kan beviljas uppehållstillstånd på anknytning, innebär en avsevärd begränsning jämfört med vad som gäller idag. Det finns ett samband mellan flyktingars ohälsa och att inte kunna återförenas med sin familj. Förslagen riskerar därmed att försvåra individers förutsättningar att tillgodogöra sig de integrationsinsatser som kommunerna tillhandahåller.

Förvaltningen anser att försörjningskravet, som även ska gälla vid förlängning av uppehållstillstånd, riskerar att drabba nyanlända, personer som arbetar i låglöneyrken och barnfamiljer negativt, vilket utredningen även lyfter. Förvaltningen delar utredningens bedömning att förslaget kan leda till att färre prioriterar utbildning eller att delta i SFI för att istället bibehålla en viss inkomstnivå. Det kan göra att personer hamnar i en svagare ställning på arbetsmarknaden på lång sikt. Det kan även öka risken för att personer utnyttjas av oseriösa aktörer.

Förvaltningen ser en mer betydande risk än utredningen att personer kommer att stanna kvar i destruktiva relationer om möjligheten att beviljas fortsatt uppehållstillstånd om personen har särskild anknytning till Sverige tas bort. Förvaltningen anser att den risken bör väga tyngre och ifrågasätter om nuvarande reglering i utlänningslagen är tillräcklig. Detta kommer i synnerhet att drabba kvinnor negativt, eftersom fler kvinnor än män kommer till Sverige på anknytning.

Eftersom utredningens förslag kommer göra det svårare för personer att återförenas med sina anhöriga är förvaltningens bedömning att förslagen riskerar att fördröja berörda personers etablering på arbetsmarknaden och i samhället.

Sammanfattningsvis avstyrker arbetsmarknadsförvaltningen förslagen i utredningen som innebär att möjligheten att vara anknytningsperson begränsas, att anhörigkretsen begränsas och att försörjningskravet skärps. Förvaltningen avstyrker även

utredningens förslag om att ta bort möjligheten att beviljas fortsatt uppehållstillstånd om personen har särskild anknytning till Sverige om en anknytningsgrundande relation upphör.

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Socialförvaltningen

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 13 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialnämnden delar utredningens bedömning att de förslag som rör barn, vilket så gott som genomgående är fallet, innebär tydliga försämringar ur ett barnperspektiv. Förslagen drabbar främst barn med status som alternativt skyddsbehövande och barn som har en förälder som har beviljats uppehållstillstånd på samma grund. Särskilt negativ effekt för barn, menar utredningen, är fortsatt tillämpning av försörjningskravet i förlängningsärenden.

Utredningens förslag innebär även att vissa grupper kommer att omfattas av mer begränsade möjligheter till anhöriginvandring. Möjligheterna att beakta omständigheter som talar mot att bevilja uppehållstillstånd kommer att bli större i anknytningsärenden som inte omfattas av EU-rätten. Socialnämnden vill framhålla att Sverige, även i situationer som inte omfattas av familjeåterföreningsdirektivet och EU-rätten, har en skyldighet att respektera den rätt till familjeliv som regleras i artikel 8 och det förbud om diskriminering som regleras i artikel 14, Europakonventionen. Socialnämnden anser inte att utredningen kan motivera att förslagen är förenliga med varken Europakonventionen eller FN:s konvention om barns rättigheter.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag om skärpta villkor för anhöriginvandring.
2. Att därutöver anföra:

Vi ser med oro på de förslag i utredningen som innebär att möjligheten att vara anknytningsperson begränsas, att kretsen av anhöriga som kan beviljas uppehållstillstånd på anknytning inskränks samt att försörjningskravet skärps, inklusive vid prövning av fortsatt uppehållstillstånd. Vi ser även negativt på förslaget om att ta bort möjligheten att beviljas fortsatt uppehållstillstånd på grund av särskild anknytning till Sverige i de fall en anknytningsgrundande relation upphör.

Vi delar inte utredningens bedömning att en väntetid om minst två år för personer med tidsbegränsat uppehållstillstånd innan familjeåterförening kan beviljas är nödvändig. En sådan regel riskerar att fördröja återförening mellan familjemedlemmar och försvåra nyanländas etablering i samhället. Det är positivt att undantag föreslås för ensamkommande barn och flyktingar, men vi anser att även personer som är alternativt skyddsbehövande bör omfattas av undantaget.

Vidare bedömer vi att ett skärpt försörjningskrav riskerar att slå särskilt hårt mot nyanlända, personer i låglöneyrken och barnfamiljer. Kravet kan medföra att individer prioriterar kortsiktig försörjning framför utbildning eller deltagande i SFI, vilket på sikt försämrar möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden. Vi anser att de föreslagna förändringarna kan leda till att fler personer stannar kvar i destruktiva relationer av rädsla för att förlora sitt uppehållstillstånd, vilket särskilt drabbar kvinnor som kommit till Sverige genom anknytning.

Sammantaget gör vi bedömningen att de föreslagna förändringarna riskerar att försvåra integrationen, öka social utsatthet och försena etableringen på arbetsmarknaden och i samhället. Mot denna bakgrund avstyrker vi utredningens förslag i dess nuvarande form.

Reservation av Olof Peterson m.fl. (M) och Rikard Werge (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Christer Eriksson (C), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har tagit emot utredningens förslag och ser att det är viktigt att reglerna blir tydliga och möjliga att tillämpa i praktiken samt att eventuella förändringar följs av god samverkan mellan myndigheter. Vidare ser förvaltningen positivt på möjligheten att förebygga våld och utsatthet genom nya krav att tidigare utövat våld ligger till grund för beslut.

Mänskliga rättigheter - analys

Ett ökat krav på hänsyn till tidigare våld och kränkningar av anhöriga kan innebära ett större skydd och stöd för utsatta barn och vuxna och förhindra framtida våld.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2025 följande.

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Runar Finnman (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Sara Grolander (MP), Max Otterman m. fl. (S) och Maria Ljuslin (V), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag om skärpta villkor för anhöriginvandring. Bedömningen är att flera av de föreslagna åtgärderna kan bidra till ökad tydlighet, likabehandling och förutsägbarhet i tillämpningen av regelverket, vilket i sin tur stärker både rättssäkerheten och förtroendet för systemet.

Förvaltningen ser dock vissa utmaningar kopplade till de sociala konsekvenserna av ett mer restriktivt regelverk. Detta gäller särskilt nyanlända personer med begränsade ekonomiska resurser samt familjer med omfattande omsorgsbehov. Det är därför av vikt att fortsatt hänsyn tas till humanitära och individuella omständigheter i tillämpningen av regelverket, särskilt när det gäller barns rätt till trygghet och familjeliv.

Vidare noterar förvaltningen att flera av utredningens förslag samordnas med andra pågående reformer inom migrationsområdet. Detta innebär att de sammantagna konsekvenserna ännu är svåra att överblicka, vilket medför en risk för oönskade effekter – såväl för rättssäkerheten som för den enskilda individens situation.

Sammanfattningsvis delar förvaltningen utredningens ambition att skapa ett mer enhetligt och förutsägbart regelverk, men vill samtidigt understryka vikten av en fortsatt humanitär och rättssäker tillämpning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 oktober 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Ulf Wester (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Johan Lisspers (L), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens uppfattning är att det är ett angeläget område som hanteras i utredningen. Föreslagna förändringar kan bidra till tydligare och mer enhetliga regler som underlättar myndigheters arbete och kan öka rättssäkerheten för den enskilde.

Samtidigt ser förvaltningen en risk att begränsade möjligheter till familjeåterförening kan försvåra integration och etablering i samhället hos redan utsatta målgrupper. Längre tid av separationer för familjer kan leda till sämre psykisk hälsa hos de drabbade och istället försena etableringsprocessen. För vissa barn kommer det ta längre tid innan de kan återförenas med en anknytningsperson i Sverige vilket inte är förenligt med konventionen om barns rättigheter eftersom barn under lång tid riskerar att leva skilda från sina föräldrar. Förvaltningen ser dock positivt på att vissa lättnader och undantag föreslås för barn, exempelvis att där barn fyller 18 år och inte längre har rätt till uppehållstillstånd på grund av anknytning i vissa fall kan ges möjlighet till ett förlängt tillstånd.

Begränsade möjligheter till undantag från försörjningskravet riskerar att påverka de målgrupper som redan är utsatta och står långt ifrån arbetsmarknaden. Vissa grupper har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och därmed svårare att uppfylla de aktuella försörjningskraven, till exempel personer med låg utbildning, äldre personer och kvinnor. Det kan också bidra till ökad stress och oro för familjer med barn, vilket även kan drabba barn negativt på olika sätt.

Barnrättsanalys

Enligt barnkonventionen har alla barn, oavsett migrationsrättslig status, rätt att leva, överleva och utvecklas. Varje barn har rätt till social trygghet och en levnadsstandard som stödjer dess utveckling. För vissa barn kommer det ta längre tid innan de kan återförenas med en anknytningsperson i Sverige vilket inte är förenligt med konventionen om barns rättigheter eftersom barn under lång tid riskerar att leva skilda från sina föräldrar. Förslaget gällande en fortsatt tillämpning av försörjningskravet även i förlängningsärenden kan medföra stress och oro för berörda familjer, vilket kan drabba barn negativt på olika sätt.

Jämställdhetsanalys

Fler kvinnor än män beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning. En fortsatt tillämpning av försörjningskravet kan därför innebära att fler kvinnor än män kommer att få avslag på sin förlängningsansökan. Generellt har utrikesfödda kvinnor svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och därmed svårare att uppfylla de aktuella försörjningskraven. Det finns därför en risk att förslaget om begränsade möjligheter till undantag från försörjningskravet påverkar kvinnor i högre utsträckning.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation av Per Rosencrantz m.fl. (M)

Ledamoten Per Rosencrantz m.fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla Moderaternas förslag till beslut enligt nedan:

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. att därutöver tillägga följande:

I utredningsförslaget Skärpta villkor för anhöriginvandring (SOU 2025:95) framhålls behovet av tydligare och mer restriktiva regler för anhöriginvandring, bland annat genom skärpta försörjningskrav, krav på varaktigt boende och en mer avgränsad anhörigkrets.

Moderaterna stödjer inriktningen. En politik som tydligare kopplar uppehållstillstånd till egenförsörjning och ansvarstagande stärker arbetslinjen, förbättrar integrationen och minskar risken för bidragsberoende.

Som migrationsminister Johan Forssell framhållit syftar reformen till att Sverige ska ligga på EU:s miniminivå för anhöriginvandring, med regler som är enkla, rättvisa och förutsägbara samt där försörjningskravet gäller fullt ut. Det är en nödvändig kursändring i svensk migrationspolitik.

Asylinvandringen till Sverige är nu på den lägsta nivån på 40 år, vilket visar att den nya inriktningen fungerar och ger konkreta resultat. Mot denna bakgrund bör nämnden ge sitt stöd till regeringens förslag och framhålla vikten av en fortsatt restriktiv och ansvarsfull migrationspolitik som stärker egenförsörjningen och integrationen.

Reservation av Ann-Christine Carlberg (SD)

Ledamoten Ann-Christine Carlberg (SD) yrkade att nämnden skulle bifalla Sverigedemokraternas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att bifalla betänkandet Skärpta villkor för anhörighetsinvandringen (SOU 2025:95). Utredningen har haft i uppdrag att göra en översyn av det svenska regelverket för anhörighetsinvandringen i syfte att åstadkomma en restriktiv och ändamålsenlig reglering.
2. Att där utöver anföra Sverigedemokraterna vill i enlighet med vad utredningen kommit fram till att möjligheten till att vara anknytningsperson begränsas, att anhörigetskretsen begränsas och att försörjningskravet skärps.

Sverigedemokraterna håller inte med Arbetsmarknadsförvaltningens invändningar om att förslagen riskerar att fördröja berörda personers etablering på arbetsmarknaden och i samhället. Vi håller också med utredningen om att ta bort möjligheten att

beviljas fortsatt uppehållstillstånd om personen har särskild anknytning till Sverige om en anknytningsgrundande relation upphör.

Sverigedemokraterna håller inte heller med Arbetsmarknadsförvaltningens övriga synpunkter avseende att försörjningskravet även ska gälla vid prövning av en ansökan av fortsatt uppehållstillstånd. Inte heller förslaget om att införa en huvudregel om att en person med uppehållstillstånd ska ha vistats i Sverige i minst två år innan en ansökan om familjeåterförening kan ges in.

Sammanfattningsvis tillstyrker Sverigedemokraterna förslagen i utredningen som innebär att möjligheten att vara anknytningsperson begränsas, att anhörighetskretsen begränsas och att försörjningskravet skärps. Sverigedemokraterna tillstyrker också utredningens förslag om att ta bort möjligheten att beviljas fortsatt uppehållstillstånd om personen har särskild anknytning till Sverige om en anknytningsgrundande relation upphör.

Sverigedemokraterna föreslår att Arbetsmarknadsnämnden beslutar till Sverigedemokraternas bifall till betänkandet i frågan.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Olof Peterson m.fl. (M) och Rikard Werge (L)

1. Att godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra:

Vi delar förvaltningens bedömning att tydliga och rättssäkra regler för anhöriginvandring är nödvändiga för att skapa förtroende för migrationssystemet och underlätta en hållbar integration. Sverige måste dra lärdom av de senaste decenniernas misslyckade integrationspolitik. För generösa regler har bidragit till ökat utanförskap, trångboddhet och svag etablering på arbetsmarknaden.

Majoriteten påstår att skärpta regler försvårar integrationen. Vi menar tvärtom att det är just genom tydliga krav och förutsägbarhet som integrationen kan lyckas. Ett försörjningskrav är inte ett straff, utan ett incitament till egenmakt och ansvarstagande. Att kunna försörja sig själv och sin familj är en grundläggande del av den svenska samhällsmodellen och en förutsättning för en hållbar integration.

Förslaget om en väntetid för personer med tillfälliga uppehållstillstånd är rimligt och rättvist. Den som ännu inte har etablerat sig i Sverige bör först visa att man kan stå på egna ben innan anhöriginvandring blir aktuell. Det stärker integrationen och minskar risken för att människor fastnar i beroendeställning eller destruktiva relationer.

Majoritetens invändningar bygger på en förlegad syn där låga krav förväxlas med omtanke. I praktiken leder den politiken till sämre integration, inte bättre. Genom att ställa krav och samtidigt värna de mest utsatta – som ensamkommande barn och flyktingar – skapar vi ett system som både är humant och hållbart.

Reservation av Leif Söderström (SD)

1. Att nämnden bifaller betänkandet i sin helhet.
2. Att där utöver anföras

Utredningen har haft i uppdrag att göra en översyn av regelverket för anhörighetsinvandringen i syfte att åstadkomma en restriktivare och mer ändamålsenlig reglering.

Sverigedemokraterna vill i enlighet med vad utredningen kommit fram till att möjligheten att vara anknytningsperson begränsas, och att anhörigkretsen begränsas samt att försörjningskravet skärps.

Reservation av Christer Eriksson (C)

Christer Eriksson (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation av Runar Finnman (SD)

1. Sverigedemokraterna yrkar på att nämnden ska godkänna vårt utlåtande som svar på remissen.
2. Därutöver vill vi anföras följande:

Sverigedemokraterna välkomnar ändringen av skärpta villkor för anhöriginvandring och att Tidöregeringen ges möjlighet att återta kontrollen över migrationen till Sverige genom att anpassa regelverket till miniminivån enligt EU-rätten. Vi välkomnar den offentliga utredningen och föreslår att Stockholm stad ska ställa sig bakom den i sin helhet.

Särskilt uttalande av Sara Grolander (MP), Max Otterman m. fl. (S) och Maria Ljuslin (V)

Vi i majoriteten delar förvaltningens uppfattning att förslaget riskerar att leda till oönskade effekter, och att det är viktigt att fortsatt hänsyn tas till både individuella och humanitära omständigheter i tillämpningen av regelverket. Även om utredningens förslag syftar till att skapa ett mer tydligt och rättssäkert system, så ser vi att förslaget riskerar att påverka barns rätt till trygghet och familjeliv på ett sätt som inte i tillräcklig grad beaktats i utredningen.

Den föreslagna två-årsregeln, som innebär att en person med uppehållstillstånd måste ha vistats i Sverige i minst två år innan familjemedlemmar får ansöka om anhöriginvandring, riskerar att stå i konflikt med flera centrala principer i barnkonventionen. Även om regeln kan ge viss ökad förutsägbarhet, så är risken att

ett administrativt villkor tillåts stå över ett barns rätt till trygghet och sin familj, vilket står i motsats till barnkonventionens grundprinciper om barnets bästa.

Ytterligare krav på ökat försörjningskrav och väntetid kommer att slå hårdast mot familjer med svag ekonomisk etablering, nyanlända och ensamstående föräldrar. Det innebär i praktiken att barn i mer resurssvaga familjer kan komma att få vänta längre på återförening än barn i resursstarka familjer, vilket tydligt strider mot barnkonventionen och rätten till icke-diskriminering.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Ulf Wester (SD)

1. Att återremittera ärendet
2. Därutöver anföra följande:

Betänkandet presenterar ett flertal förslag som kommer bidra till att få Sverige på rätt väg. En ansvarstagande politik är av enorm vikt för Sverige efter många år av felprioriteringar. Att införa en restriktiv och ansvarstagande reglering när det kommer till anhörginvandring är en av flera viktiga åtgärder för att på sikt kunna få en stabilitet och för att öka tryggheten i hela landet.

Vi delar ej förvaltningens tjänsteutlåtande som till viss del handlar om spekulationer om att aktuellt förslag skulle skapa svårigheter att anpassa sig till det svenska majoritetssamhället. Med den bakgrunden yrkar vi på att förvaltningen skriver om sitt tjänsteutlåtande med betoning på sakfrågan och på vikten av nationellt ansvarstagande som vi under så många år har saknat i Sverige, men som vi nu ser av den sittande regeringen med stöd av Sverigedemokraterna.

Särskilt uttalande av Johan Lisspers (L)

Liberalerna instämmer i förvaltningens bedömning att flera av de föreslagna förändringarna riskerar att få negativa konsekvenser för integrationen och för barns rättigheter. Möjligheten till familjeåterförening är en central del av en fungerande etableringsprocess. Människor som tvingas leva i långvarig ovisshet och familjer som hålls isär får svårare att fokusera på språk, arbete och samhällsdeltagande.

Ur ett socialliberalt perspektiv är detta inte bara en humanitär fråga utan en integrationsfråga. En politik som försvårar familjeåterförening för redan utsatta grupper riskerar att skapa större utanförskap, särskilt för kvinnor och barn. Vi delar därför förvaltningens oro för att skärpta försörjningskrav och minskade undantagsmöjligheter slår särskilt hårt mot dem som redan står längst från arbetsmarknaden.

Liberalerna har tidigare betonat vikten av att politiken kombinerar krav med möjligheter. Krav på egen försörjning ska självklart finnas – men de måste utformas

så att de går att uppfylla. Annars motverkar de sitt eget syfte. Det är inte rimligt att integrationen ska börja med att splittra familjer.